

ความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเทศบาล สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครสมุทรสาคร

กนกภรณ์ ช้างคนมี*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเทศบาล สังกัดกองการศึกษาเทศบาลนครสมุทรสาคร โดยจำแนกตามเพศ และอายุ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชากร ได้แก่ ครูในกลุ่มโรงเรียนเทศบาล สังกัดกองการศึกษาเทศบาลนครสมุทรสาคร จำนวน 144 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) พบว่าความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครสมุทรสาคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านความอยู่อย่างพอเพียง ด้านความมุ่งมั่นการทำงาน ด้านรักความเป็นไทย ด้านความมีวินัย และด้านความมีจิตสาธารณะ ตามลำดับ โดยภาพรวมพบความแตกต่างรายด้านความมีวินัย ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านความอยู่อย่างพอเพียง ด้านความมุ่งมั่นการทำงาน ด้านรักความเป็นไทย และด้านความมีจิตสาธารณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2) พบว่าครูที่มีเพศต่างกันมีความความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครสมุทรสาคร โดยภาพรวมพบความแตกต่างที่ด้านความมีวินัย ด้านความใฝ่เรียนรู้ และด้านรักความเป็นไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

*สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

3)พบว่าครูที่มีอายุต่างกันมีความความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครสมุทรสาคร โดยภาพรวมพบความแตกต่างที่ด้านความอยู่อย่างพอเพียงด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน และด้านความมีจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทำการทดสอบรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe

คำสำคัญ

บทบาทผู้บริหาร คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เทศบาลนครสมุทรสาคร

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยกำลังประสบปัญหาความเสื่อมโทรมด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างรุนแรงและนับวันจะทวีความรุนแรงขึ้นอาทิการคอร์รัปชันในทุกกลุ่มอาชีพความก้าวร้าวทั้งในกลุ่มเด็กเยาวชนและผู้ใหญ่การติดยาเสพติดซึ่งระบาดเข้าไปในกลุ่มเด็กและเยาวชนเพิ่มมากขึ้นปัญหาอาชญากรรมที่มากขึ้นทั้งทางปริมาณระดับความรุนแรงและอายุของผู้กระทำความผิดที่มีอายุน้อยลงเป็นลำดับปัญหาเด็กมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมติดเพื่อน(มั่วสุม) ใช้อินเทอร์เน็ตไม่เหมาะสมเสพติดไม่สร้างสรรค์ไม่สนใจเรียนไม่มีจิตสาธารณะสะท้อนให้เห็นถึงความบกพร่องของระบบการศึกษาที่ได้สูญเสียสิ่งที่เรียกว่ากระบวนการจัดกลา “ความเป็นมนุษย์” ไปแล้วหรือมีอยู่อย่างน้อยเต็มที ดังนั้น ในการมุ่งพัฒนาคนจึงควรให้มีทั้งความรู้ มีคุณธรรม มีจริยธรรม อีกทั้งแนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 8 ประการ ดังนี้ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา ประกอบกับในสภาพปัจจุบัน สถานศึกษาต่างๆ ยังมุ่งเน้นให้ความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นหลักโดยไม่สอดคล้องเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการนี้ ทำให้ผู้เรียนขาดการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมโดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียน ถ้าสถานศึกษากระตุ้น ส่งเสริมจะทำให้ผู้เรียนซึมซับความมีคุณธรรม จริยธรรมได้บ้างและช่วยพัฒนาสถานศึกษาในด้านอื่นๆ ด้วย

กลุ่มโรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครสมุทรสาครจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัยถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียน

เทศบาลวัดเจษฎาราม(เขยวิทยาทาน) โรงเรียนเทศบาลวัดตึกมหาชยาราม โรงเรียนเทศบาลวัด
โกรกกราก(กรับวิทยาทาน) โรงเรียนเทศบาลบ้านมหาชัย โรงเรียนเทศบาลวัดช่องลม(เปี่ยม
วิทยาคม) และโรงเรียนวัดแหลมสุวรรณาราม จากการสำรวจข้อมูลในระเบียบสะสมและ
พฤติกรรมของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวแตกแยก หย่าร้าง แยกกันอยู่
หรือย้ายตามผู้ปกครองเพื่อมาทำงาน ฐานะยากจน ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างทั่วไปมีรายได้ไม่
แน่นอน บางรายถึงกับหาเช้ากินค่ำ มีความรู้่น้อย ขาดการให้การอบรมเลี้ยงดู สั่งสอนบุตรหลาน
จึงส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ทำให้โรงเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับความ
ประพฤติของนักเรียน เช่น การขาดเรียนบ่อยๆ การขาดความรับผิดชอบ การมาโรงเรียนสาย
การแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบ การไม่ทำการบ้าน นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าว ขาดความ
อดทน ไม่เข้าร่วมกิจกรรม พูดโกหก ลักขโมย ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนแต่เป็น
พฤติกรรมที่ต้องแก้ไขปรับปรุง เพื่อส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของ
นักเรียน

จากปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษามีความเห็นว่า ผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบโดยตรง คือผู้บริหาร
สถานศึกษาจะได้ร่วมกันส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน เพื่อขัด
เกลานักเรียนมีคุณภาพและเป็นเยาวชนที่ดีของประเทศไทย จึงได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความ
คิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียนในกลุ่มโรงเรียน
เทศบาล สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครสมุทรสาคร เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับปรุงรูปแบบการ
จัดการศึกษาอย่างเหมาะสม อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความศึกษาความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษา
เทศบาลนครสมุทรสาคร จำนวน 8 ด้าน 1) รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4)
ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7)รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษา
เทศบาลนครสมุทรสาคร จำแนกตาม เพศ และอายุ

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของครูต้อบตบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษาเทศบาลนครสมุทรสาคร จำนวน 8 ด้านได้แก่

- 1) รักษาติ ศาสนัน กษัตริย์
- 2) ซื่อสัตย์สุจริต
- 3) มีวินัย
- 4) ใฝ่เรียนรู้
- 5) อยู่อย่างพอเพียง
- 6) มุ่งมั่นในการทำงาน
- 7) รักความเป็นไทย
- 8) มีจิตสาธารณะ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1) ประชากร ได้แก่ ครูในกลุ่มโรงเรียนเทศบาล สังกัดกองการศึกษาเทศบาลนครสมุทรสาคร จำนวน 222 คน โดยจำแนกออกเป็น ครูโรงเรียนเทศบาลวัดช่องลม(เปี่ยมวิทยาคม) จำนวน 47 คน ครูโรงเรียนเทศบาลบ้านมหาชัย จำนวน 45 คน ครูโรงเรียนเทศบาลวัดเจษฎาราม (เชยวิทยาทาน) จำนวน 37 คน ครูโรงเรียนเทศบาลวัดติกมหาชยาราม จำนวน 36 คน ครูโรงเรียนเทศบาลวัดแหลมสุวรรณาราม จำนวน 32 คน และครูโรงเรียนเทศบาลวัดโกรกกราก(กรับวิทยาคม) จำนวน 25 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือครูในกลุ่มโรงเรียนเทศบาล สังกัดกองการศึกษาเทศบาลนครสมุทรสาคร โดยการประมาณค่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (อ้างถึงในคณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ,2556 หน้า 132) โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 144 คน เพราะเป็นกลุ่มที่สามารถให้ข้อมูลได้เป็นอย่างดี

ตัวแปรที่ศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ (1) เพศ ชาย- หญิง

(2) อายุ - อายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 31 - 40 ปี และ อายุ 41 - 50 ปี

2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครสมุทรสาคร จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ 1) รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา โรงเรียน ประสบการณ์ในการสอน แบบสอบถามสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของครูในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครสมุทรสาคร ใน 8 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ 2) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 3) ด้านความมีวินัย 4) ด้านความใฝ่เรียนรู้ 5) ด้านความอยู่อย่างพอเพียง 6) ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน 7) ด้านรักความเป็นไทย 8) ด้านความมีจิตสาธารณะ ด้านละ 8 ข้อ โดยใช้เกณฑ์มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท ดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยมาก

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จัดระบบข้อมูล ลงรหัสข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศและอายุโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอผลในรูปของตารางประกอบการบรรยาย

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นรายชื่อ รายด้าน และ ภาพรวม แล้วนำเสนอผลในรูปของตาราง จำแนกตาม เพศและอายุ วิเคราะห์โดยค่า t-test แบบ Independent

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียน จำแนกตามเพศ และ อายุโดยทดสอบสมมติฐานดังนี้

1. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครสมุทรสาคร จำนวน 8 ด้าน แตกต่างกัน

2. ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อ บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครสมุทรสาคร จำนวน 8 ด้าน แตกต่างกัน

ผลการวิจัย

1) พบว่าความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครสมุทรสาคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) โดยภาพรวมพบความแตกต่างรายด้านความมีวินัย ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านความอยู่อย่างพอเพียง ด้านความมุ่งมั่นการทำงาน ด้านรักความเป็นไทย และด้านความมีจิตสาธารณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 3) พบว่าครูที่มีอายุต่างกันมีความความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครสมุทรสาคร โดยภาพรวมพบความแตกต่างที่ด้านความอยู่อย่างพอเพียงด้านความมุ่งมั่นการทำงาน และด้านความมีจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูต้อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่ม โรงเรียนเทศบาล สังกัดกองการศึกษาเทศบาลนครสมุทรสาคร พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความความคิดเห็นของครูต้อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่ม โรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครสมุทรสาคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จะกล่าวถึงภาพรวมในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1. ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด แสดงว่าผู้บริหารมีการ ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรม เกี่ยวกับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อย่างสม่ำเสมอและปลูกฝังให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานเขียนของ ว่าที่ร้อยตรีหญิง นื่องนุช ประสมคำ ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของเยาวชนดีเด่นอาสาสมัครใน งานพัฒนาสังคม มีบทบาทสำคัญใน ๖ ด้าน คือ ๑) บทบาทต่อตนเอง ๒) บทบาท ๓) บทบาทต่อสังคม ๔) บทบาทต่อสถาบัน ๕) บทบาทต่อสถาบัน ศาสนา ๖) บทบาทต่อ สถาบันพระมหากษัตริย์ เมื่อพิจารณาจำแนกตามอายุ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านที่ 2. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่า ผู้บริหารมีการ ส่งเสริมให้นักเรียน มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักแยกแยะได้ ว่าสิ่งใดผิด สิ่งใดถูก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมาน ชาลีเครือ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมเชิงสังคมกับความซื่อสัตย์โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา การศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนมัธยม ศึกษาปีที่ ๕ พบว่าค่านิยมเชิงสังคมมี ความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์นักเรียนที่อยู่ในกรุงเทพมหานครกับจังหวัดชัยภูมินักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความซื่อสัตย์แตกต่างกันแสดงว่า สภาพแวดล้อมทางสังคมและเพศน่าจะมี ผลต่อความซื่อสัตย์สุจริต เมื่อพิจารณาจำแนกตามอายุ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านที่ 3. ด้านมีวินัย พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด แสดงว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย โดยเริ่มตั้งแต่มาโรงเรียนให้ตรงเวลา เข้าเรียนให้ตรงเวลา ส่งงานให้ตรงเวลา และปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน โอกาส ยติกร ได้ศึกษาการพัฒนา การดำเนินงานเสริมสร้างควมมีวินัยนักเรียน โรงเรียน ชุมชน บ้านประโดก โคกไผ่ อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อพัฒนาการเสริมสร้างควมมีวินัยของนักเรียน 3 ด้าน คือ ความสะอาด การเข้าแถวและการทำความเคารพ โดยใช้กลยุทธ์การพัฒนา

3 ประการ คือกิจกรรมรวมศิษย์พิชิต ส3 (ส-สะอาด) กิจกรรมประกวดระเบียบแถวและกิจกรรมการประกวดมารยาทไทยโดยใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้น คือขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติ ขั้นสังเกต และขั้นสะท้อนผล ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนขาดความสนใจในการรักษาความสะอาด ร่างกาย เสื้อผ้า รวมทั้งบริเวณ โรงเรียน การเดินแถวไม่เป็นระเบียบ การทำความสะอาดไม่ถูกต้อง เมื่อพัฒนาครบ 2 วงรอบ ส่งผลให้นักเรียนมีลักษณะตามต้องการได้เป็นอย่างดี นักเรียนมีระเบียบวินัยดียิ่งขึ้นเมื่อพิจารณาจำแนกตามอายุ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านที่ 4. ด้านใฝ่เรียนรู้ พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่า ผู้บริหาร มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนเป็นอย่างดี ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานเขียนของสุจิต เพียรชอบ ที่ทำการศึกษาเรื่องคุณลักษณะของเยาวชนไทยพึงปรารถนา ผลการศึกษาพบว่า เยาวชนชายเป็นผู้ที่สามารถตัดสินใจได้ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อยากรู้อยากเห็น ใคร่เรียนใคร่รู้ สามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ความสุขุมรอบคอบ คิดอย่างมีเหตุผล คิดดีคิดชอบ มองโลกในแง่ดี อยากรู้อยากเห็น ใคร่เรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ผลจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยม และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายด้าน ดังนี้

ด้านที่ 5. ด้านอยู่อย่างพอเพียง พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่า ผู้บริหาร มีการส่งเสริมให้ผู้เรียน รู้จักการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง โดยนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาปรับใช้ในการเรียนการสอน และการใช้ทรัพยากรอย่างรู้ค่ามากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานเขียนของฉันทา อุดมสิน ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตประถมศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และผู้ปกครองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงอยู่ในระดับที่ดี อาจารย์มีความคิดเห็นว่า ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนทุกด้าน โดยเน้นการประหยัดไม่ใช่ว่าการฟุ่มเฟือย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านที่ 6. ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด แสดงว่า ผู้บริหาร มีการส่งเสริมให้มุ่งมั่นในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นในบทเรียน หรือการทำงานในด้านอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานเขียนของสุจิต เพียรชอบ ได้ศึกษาคุณลักษณะของเยาวชนไทยที่พึงปรารถนา โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะของเยาวชนไทย ที่พึงปรารถนา ผลการศึกษาพบว่า เยาวชนชายเป็นผู้ที่มีความหนักแน่น อดทน มีกำลังใจเข้มแข็ง มานะพยายาม ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่างๆ สามารถทำงานร่วมกับ

ผู้อื่นได้ดี เขวชนหญิง เป็นผู้ที่วางตนได้เหมาะสมตามกาลเทศะ สังคม และบุคคล สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านที่ 7. ด้านรักความเป็นไทย พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด แสดงว่า ผู้บริหาร มีการส่งเสริมให้ผู้เรียน รู้จักความเป็นไทย ส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีไทย และอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของไทย โดยเฉพาะด้านมารยาทไทย แสดงให้เห็นถึงความอ่อนน้อมมีความเป็นไทยอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับงานเขียนของ สิทธิศักดิ์ จินชัย ได้วิจัยเรื่องการติดตามผลการศึกษานักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่าด้านนี้ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก 3 โดยอันดับแรกคือ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย สามารถปฏิบัติตนในการรักษาและเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของตนเองและชุมชน เข้าใจสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมชนบท ยกเว้นด้านเดียว มีทักษะพื้นฐานในการประกอบสัมมาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านที่ 8. ด้านมีจิตสาธารณะ พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด แสดงว่า ผู้บริหาร มีการส่งเสริมให้ผู้เรียน มีจิตสาธารณะ โดยมีการร่วมมือกับชุมชน จัดทำโครงการต่างๆร่วมกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กนักเรียน เช่น การจัดทำโครงพัฒนาน้ำเสียตามลำคลอง การรักษาความสะอาดในชุมชน การร่วมประเพณีต่างๆทางศาสนาและวัฒนธรรมกับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานเขียนของ สุนทรี จุฬวงศ์สุข ได้ศึกษากระบวนการสิ่งแวดล้อมเพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นงานวิจัยที่นำกระบวนการสิ่งแวดล้อมเพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยจิตสาธารณะ ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาสามารถเสริมสร้างลักษณะนิสัยการเป็นผู้มีจิตสาธารณะของผู้เรียนได้ คือมีความช่างสังเกต ไม่เห็นแก่ตัว รักษาประโยชน์ส่วนรวม และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. พบว่าครูที่มีเพศต่างกันมีความความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษาเทศบาลนครสมุทรสาคร โดยภาพรวมพบความแตกต่างที่ด้านมีวินัย ด้านใฝ่เรียนรู้ และด้านรักความเป็นไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาจารย์พงษ์คำตัน (2554: 111-115) ศึกษาการปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของ

นักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีเพศ ต่างกัน มีระดับการ ปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

3. พบว่าครูที่มีอายุต่างกันมีความความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มโรงเรียนเทศบาลนครสมุทรสาคร สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครสมุทรสาคร โดยภาพรวมพบความแตกต่างที่ด้านความอยู่อย่างพอเพียง ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน และด้านความมีจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อันเนื่องมาจากครูที่อายุต่างกัน ย่อมมีประสบการณ์การทำงานที่มากน้อยต่างกัน ส่วนมากแล้วจะพบว่าครูที่มีอายุน้อยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความอยู่อย่างพอเพียง ความมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านความมีจิตสาธารณะ น้อยกว่าครูที่มีอายุมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ โดยการเคารพสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เพราะถือว่าเป็นการแสดงออกถึงความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ประเด็นนี้จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ปล่อยผ่านละเลยไม่ได้
- 1.2 ด้านความซื่อสัตย์ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต หาแนวทางมาพัฒนาเกี่ยวกับการส่งเสริมความซื่อสัตย์ให้แก่นักเรียน เพราะความไม่ซื่อสัตย์ จะสร้างความเดือดร้อนให้แก่ตัวนักเรียนเอง และเมื่อโตขึ้นไป ก็จะกลายเป็นปัญหาของสังคม
- 1.3 ผู้บริหารควรส่งเสริมด้านความมีวินัยของผู้เรียน โดยอาจจะเริ่มจากเรื่องง่ายๆก่อน เช่น การปลูกฝังให้นักเรียนมาเรียนแต่เช้า ทนเข้าแถวเคารพธงชาติ ซึ่งการส่งเสริมด้านนี้จะสร้างความเป็นระเบียบ ความเหมาะสมให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน และโรงเรียน
- 1.4 ด้านความใฝ่เรียนรู้ ผู้บริหารควรสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน เช่นการจัดโครงการทัศนศึกษาตามสถานที่สำคัญต่างๆ
- 1.5 ด้านการอยู่อย่างพอเพียง ผู้บริหารอาจจะส่งเสริมจากเรื่องง่ายๆก่อน เช่นการณรงค์ประหยัดน้ำ ไฟ การรีไซเคิลสิ่งของ เพื่อเป็นแนวทางปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักใช้ชีวิตอย่างพอเพียง
- 1.6 ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการทำงาน ส่งงานให้ทันเวลาตามที่กำหนด อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการทำงาน

1.7 การส่งเสริมด้านรักความเป็นไทย อาจจะใช้วิธีการส่งเสริมโดยการสนับสนุนโครงการให้นักเรียนเข้าร่วมทำกิจกรรมเกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง เพื่อปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความหวงแหนในภูมิปัญญาไทย

1.8 ด้านมีจิตสาธารณะ ควรส่งเสริมการจัดอบรมส่งสอนถึงความมีจิตสาธารณะในการให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อน ครูซึ่งจะเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสาธารณะ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนโรงเรียน และสังคมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กิตติ ตยัคคานนท์. (2533). นักบริหารทันสมัย. กรุงเทพฯ: บัดเดอร์ฟลาย.

ณภัทร ชินวงศ์. (2545). คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนที่เป็นจริงและพึงประสงค์ในทัศนะ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขา การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ประสงค์ ปาสังค์. (2547). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของ
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหาร
การศึกษา, บัณฑิตสถาบันราชภัฏลำปาง.

ภาวิดา ธาราศิริสุทธิและศิริพงษ์ เสภาภาน. (2556). การศึกษาอิสระ *Independent*

สุพจน์ อินทนาน. (2542). การศึกษาคุณลักษณะบางประการของผู้บริหารโรงเรียนที่ผ่านการ
ฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหาร สถานศึกษาระดับสูง ตามทัศนะของผู้บริหารและครูใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. รายงานการศึกษาค้นคว้า
รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย สาราคาม.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2539). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่
8 (พ.ศ.2540 - 2544) กรุงเทพฯ: อรรถพลการพิมพ์.

วิชัย ศรีเสน่ห์. (2542). ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด อุดรธานี. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย สาราคาม.

มงคล จันทนะ. (2546). ศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอนันทนคม จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิรุพห์ แสงทอง. (2544). คุณลักษณะที่เป็นจริงและพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน
วัดตะพงนอกตามทัศนะของครูผู้สอน โรงเรียนวัดตะพงนอก. งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
ศิริพงษ์ เสงายน. (2547). หลักการบริหารการศึกษา : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. เอกสาร
ประกอบการบรรยายศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.